

Voorzitter, voor ons ligt de ontwikkelagenda. We willen het college graag bedanken voor de toelichting die wij twee weken geleden kregen. Die was verhelderend en duidelijk. Met de ontwikkelagenda geeft het college aan hoe zij de komende periode uitvoering geeft aan het coalitieakkoord. Het college doet dat aan de hand van vier perspectieven en acht maatschappelijke opgaven. PRO21 kan zich vinden in deze perspectieven. En in de bijbehorende maatschappelijke opgaven. Ondanks dat we alleen kennisnemen van de ontwikkelagenda hebben we daar natuurlijk wel een aantal aandachtspunten en ideeën bij. Die geven we graag aan het college mee, zodat zij die mee kunnen nemen bij uitvoering van deze ontwikkelagenda. Daarvoor lopen we de acht maatschappelijke opgaven langs:

1. Alle inwoners doen mee en horen er bij

Iedereen binnen de gemeente verdient een gelijke kans en moet mee kunnen doen. Vanuit deze gedachte komt er antidiscriminatiebeleid en wordt de inclusie agenda uitgevoerd. Dat is goed. En het is belangrijk dat we hier in Nijkerk echt stappen in gaan zetten. Als PRO21 denken hier graag over mee en we zien het onderwerp het liefst zo snel mogelijk op de agenda van de raad.

2. Mensen hebben een bodem in hun bestaan

Inmiddels hebben we begrepen dat het gaat om een basis, om bestaanszekerheid. Dit juicht PRO21 toe. In de gemeente Nijkerk zou niemand zich zorgen hoeven te maken over zijn bestaan en dat van naasten. We zijn dan blij ook dat het college nieuw armoedebelief gaat maken. Want wat PRO21 betreft is dat juist in deze roerige tijden, waarin het aantal werkende armen toeneemt, hard nodig.

Daarnaast wil PRO21 graag benoemen dat niet voor iedereen werk elementair is voor de bestaanszekerheid. Want niet iedereen heeft de mogelijkheid om betaald werk te doen. En ook mensen zonder betaald werk leveren een grote bijdrage aan de maatschappij. Bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk of de zorg voor familieleden. Daarom is werk niet altijd elementair voor de bestaanszekerheid. Door een eigen keuze of door omstandigheden. Laten we niet vergeten dat ook deze mensen erbij horen, meedoen en ertoe doen.

Voor PRO21 is preventie in deze opgave onderbelicht. Want voorkomen is altijd beter dan genezen. Hoe kunnen we voorkomen dat mensen in armoede raken? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat mensen hulp vragen op het moment dat hun bestaanszekerheid dreigt weg te vallen? En niet als deze al is weggevallen. Deze overwegingen geven we het college graag mee.

3. Een thuis voor iedereen!

De woningmarkt verandert. Waar het eerst eigenlijk niet uitmaakte wat er werd gebouwd, want het werd toch wel verkocht of verhuurd, zien we dat dat niet meer zo vanzelfsprekend is. Dat stelt ons voor een nieuwe uitdaging. Want de woningnood is daarmee niet opgelost, maar de match tussen vraag en aanbod is belangrijker geworden. PRO21 wil daarbij extra aandacht vragen voor groepen die het moeilijk hebben op de woningmarkt, zoals mensen met een laag of gemiddeld inkomen en starters. En voor passende woningen voor senioren.

4. We delen de ruimte eerlijk en optimaal

In november hebben we met het vaststellen van de Omgevingsvisie 1.0 een mooie eerste stap gezet. De volgende stap is de Omgevingsvisie 2.0. Het vinden van een goede balans tussen de ruimtevragers, zoals wonen en de landbouwtransitie is voor een eerlijke en optimale verdeling van de ruimte de grote uitdaging. Voor PRO21 is het daarbij belangrijk dat we ook aandacht hebben voor het versterken en beschermen van de bestaande natuur en het landschap. En dat we staan achter de ontwikkeling naar toekomstbestendige, duurzame landbouw.

5. Een bloeiende economie in een vitale samenleving

De ontwikkelagenda beschrijft voor PRO21 op een goede manier hoe we met onze Nijkerkse economie en met duurzaamheid willen omgaan. We vinden het belangrijk dat er samen met onze ondernemers plannen gemaakt worden. We willen onze ondernemers de ruimte bieden om op een duurzame en gezonde manier te ondernemen, te vernieuwen en te ontwikkelen.

6. Duurzaamheid is onze sleutel naar de toekomst

Een duurzaam Nijkerk is voor ons een Nijkerk waarin producten worden hergebruikt en niet weggegooid. Waar zo min mogelijk energie wordt gebruikt. En waarin ruimte wordt geboden aan de natuur. Deze uitgangspunten zien we terug in de ontwikkelagenda. Het zal niemand verbazen: voor PRO21 is de urgentie op het onderwerp duurzaamheid hoog. We weten dat niet iedereen die urgentie voelt. Daarom is goede communicatie om de stappen die nodig zijn te kunnen zetten juist voor dit onderwerp cruciaal. Om mensen uit te leggen wat het belang is. Dat de noodzaak er echt is. Wij verwachten daarom van het college bij de verdere uitwerking aandacht hiervoor en actie hierop.

7. Een veilige samenleving maken we samen

PRO21 is het hier volledig mee eens. Veiligheid doen we samen. Wat wel belangrijk is, is om randvoorwaarden af te spreken. Want wanneer gaat het over overlast? En wanneer is er sprake van gevaar of onveiligheid? Dit zijn twee verschillende dingen en we vragen dan ook om hier oog voor te hebben.

En dat geldt ook voor jongerenoverlast en jongerencriminaliteit. We willen graag nogmaals benoemen: zeker niet alle jongeren zorgen voor overlast. Zeker niet alle jongerenoverlast is jongerencriminaliteit. En zeker niet alle jongerencriminaliteit heeft een relatie met jongerenoverlast.

8. Hoe maken we het samen mogelijk?

Deze opgave loopt als een rode draad door alle opgaven. Want we kunnen het niet alleen. Goede besluiten nemen we met de samenleving. Daarom moeten we de samenleving actief betrekken. Opzoeken. Het gesprek voeren. En alle informatie die we ophalen meenemen bij het uiteindelijke besluit.

Ook is het voor onze inwoners niet altijd duidelijk waarom we besluiten nemen. En wat de reden is voor een besluit. Daarom is het belangrijk dat we als gemeente goed communiceren: op tijd, open, eerlijk, duidelijk en in begrijpelijke taal.

Dat vraagt ook om visie en lef, want de keuzes die we gaan maken zullen niet altijd makkelijk zijn. Het neerleggen van een visie waar we op de lange termijn naartoe willen helpt om die keuzes te maken. Om die keuzes uit te kunnen leggen. En ook voor die visie geldt: betrek de samenleving daarbij. En om bestuurlijk lef: regels zijn er om de samenleving te dienen. Om eerlijk en transparant keuzes te maken en besluiten te nemen. Alleen zien we dat die regels soms zijn doorgeslagen, waardoor ze de samenleving niet meer dienen. Als dat zo is, dan is het aan ons als bestuurders, college en raad, om de regels ter discussie te stellen. Om zo de goede dingen te doen voor de samenleving.

Voorzitter, al deze mooie plannen van het college kunnen natuurlijk niet gerealiseerd worden zonder mensen die daaraan werken. PRO21 heeft naar de ontwikkelagenda gekeken en ziet daarin geen plannen waarvan wij zeggen: dat moeten we niet doen. Dat betekent dat wij ons kunnen vinden in het aanvullende budget dat het college van ons vraagt om met deze ontwikkelagenda aan de slag te gaan.

Door het opnemen van de ontwikkelagenda in de Planning en Control cyclus zullen wij deze als raad regelmatig terugzien. Zodat we er op kunnen sturen. Ook aan de hand van het afwegingskader. Dat afwegingskader biedt ons als raad de mogelijkheid om scenario's te zien, te beoordelen, te bespreken en om transparante keuzes te maken.

Dan de planning, zoals opgenomen in hoofdstuk 5. Tijdens de bespreking twee weken geleden constateerden wij dat de Participatienota wel in de ontwikkelagenda staat, maar niet in de planning is opgenomen. Het college gaf toen aan de Participatienota alsnog in de planning te zetten. Helaas moeten wij constateren dat ook in de gewijzigde versie de Participatienota niet in de planning is opgenomen. Kan het college dat uitleggen?

Tot slot de vraag om de planning verder uit te werken. Zodat we niet alleen per jaar zien wat er gaat gebeuren. Maar dat in ieder geval voor het komende jaar duidelijk is wanneer een plan of visie bij ons als raad komt. En dat die planning realistisch is en gevolgd wordt. En dat als die planning niet gehaald wordt, de reden daarvoor wordt gegeven. Dan kunnen we ook daar als raad op sturen, en krijgen we beter zicht op welke onderwerpen volgens het college urgentie hebben. Zodat wij als raad ook de mogelijkheid om als we de urgentie anders zien daarover het gesprek aan te gaan.

Voor zover in eerste termijn.

Irene Moes
fractievoorzitter PRO21